

ביוני. ביום אתמול נכבשו המוצבים הסורים האימתניים, עתה נעים הכוחות לעבר מחנה הבאניאס. המרגמות לוחטות ויורות ללא הפוגה. קצב האש מהיר. מכניסים את הפצצה זורקים את המיטענים העודפים ו—אש! אש! אש!

פקודת אש רודפת פקודת אש. את המיטענים העודפים יש לאסוף לתוך שק ולזרוק אל מחוץ לחל"מ. אך ממהרים, אין זמן וזורקים אותם על ריצפת החל"מ.

לפתע יוצאת להבת אש מהסדן, ושק המיטענים מתלקח. הטען ומפקד הצוות נהרגים, שאר אנשי הצוות מספיקים לקפוץ מהחל"מ. החל"מים מדלגים אחורה כדי להתרחק מהחל"מ הבווער. הסמג"ד רס"נ אברהם שולח את סגן בני לבדוק מה קורה.

החל"מ עמוס בתחמושת, המיכל עדיין מלא בדלק, ועלול בכל רגע להתפוצץ. סגן בני תופס מטף, עולה לדופן החל"מ ומנסה לכבות את השריפה. החיילים מושיטים לו מטפים נוספים. התפוצצות אדירה — מיכל הדלק התפוצץ.

רסיסי מתכת של החל"מ ורסיסי תחמושת עפים לכל עבר, גם סגן בני עף למרחק של 4 מטרים. אך החל"מ המרוסק עדיין בוער, ולידו מונחות בבור 100 פצצות. הן עלולות להתפוצץ ולגרום לנזקים נוספים ולאובדן חיי אדם.

סגן בני רץ לכיוון המשק שלידי ממוקמת הסור ללה ומביא צינורות השקאה מאלומיניום. הוא מחברם ומנסה לכבות את השרפה, אך הזרם חלש, והתחמושת ממשיכה להתפוצץ.

סגן בני אינו מוותר. בעזרת חברימשקדפנה שמגיע לסביבה הוא מביא צינור כיבוי מהמשק — הפעם הזרם חזק. הוא שוכב מאחורי גזע עץ במרחק 3 מטרים ומכבה את השרפה. סיכון עצמי! אומץ לב! — נקבע בציון לשבח שהוענק לו ע"י מפקד חטיבת גולני.

עם פרוץ מלחמת ששת הימים, גדוד מכמ"ת¹ הרעם², גד' אורגני של חט' גולני³, היה פרוס באיזור המטעים של קיבוץ דפנה קרוב לגבול הסורי. מספר ימים עוד קודם שנפלה ההחלטה לעלות ולכבוש את רמת הגולן, הגדוד החל בחילופי אש מסביבים עם הצבא הסורי. בימים אלו נורו ע"י הגדוד, אלפי פצצות מרגמה לעבר המוצבים הסוריים ולעבר עמדות התותחים הפעילות של אויבנו.

בימים אלו הייתי בקרבת סוללת מרגמות שהיתה פרוסה בקרחת יער⁴ קטנה, במטע של עצי פרי הדר ששימש אותנו, אנשי התותחנים, פשוט, כמקום "מסתור טוב", מעיני התצפיתנים הסוריים. למעשה, זה היה מקום המסתור היחיד שניתן היה למצוא באיזור הנחות הזה אל מול פני הרמה הסורית הגבוהה והשלטת על כל השטח. הירי המסיבי מחד, והצורך להיות מוכנים לדלג לעמדת חילופין, ללא דיחוי מאידך, (במקרה והיינו חוטפים 'אש נ"ט', כפי שאמנם קרה לא אחת). חייב את הסוללה לשמור על 'בטן' תחמושת מלאה, ולהשתמש לצורך הירי העמוסים לעיפה בתחמושת ובאבק-שריפה רגיש ביותר, היו פרוסים השטח מסביב. בקיצור, המכמ"תים העמוסים נפיצה ובאבק-שריפה, שכל ניצוץ, ולו הקטן ביותר, היה בתוך 'אמבטיה' רוויה בערימות של תחמושת נפיצה ובאבק-שריפה, שכל ניצוץ, ולו הקטן ביותר, היה מסוגל להצית אש ולפוצץ את כל האיזור על תכולתו. ואיזור, אמנם הכיל עשרות חיילים, מכמ"תים מזוודים, משאיות עמוסות ומאות פצצות המפוזרות בשטח כולו.

וכך, תוך כדי ידי בקצב 'מטורף' נשמע לפתע פיצוץ עז ומיד אחריו פרצה פטריית אש ועשן אדיר ישר אל לב השמים. צריך מייד להדגיש שבעת ידי ארטילרי, פיצוצים מתרישי אוזניים אינם רעש יוצא דופן וחריג במיוחד. אולם, הפיצוץ הזה היה חריג מאד בעצמתו ובלט מייד בתוך הרעש ששרר באופן 'נורמאלי' במקום. פטריית האש האדירה שפרצה במקום ועלתה לגבהים, בצפתה מייד למרחקים. עד כדי כך ש-מג"ד הגדוד דאז, סא"ל אלי עשת, שהיה בעליה על רמת הגולן בקרבת מח"ט גולני⁵ בקרבות שהתנהלו במקום, הבחין בפטריית העשן שעולה מהאיזור בו פרוס הגדוד ואף שאל, במערכת הקשר, לפשר העניין. מייד ניתן היה להבחין שהפיצוץ ארע בתוך אחד ה-מכמ"תים שהיה פרוס במרכז השטח והיה עסוק, כמו כל השאר, בירי. אולם, האש והעשן שהתמזרו מהמקום, היה החלק האחד של ה-'סיפור'. התחמושת הרבה שהיתה ב-'בטן' ה-מכמ"ת החלה להתפוצץ. גושי המתכת מהן כנורות פצצות המרגמה החלו להתפוצץ, להתפרק ולעוף במהירות לכל הכיוונים כאילו היו גושי קליעים שנוירו מכלי נשק מסתוריים. האיזור כולו הפך בין רגע לגיהנום. בנוסף לרסיסי המתכת שהתעופפו והתפזרו לכל הכיוונים, היה חשש מאד מוחשי שאבק השריפה וכל שאר התחמושת המונחת על הקרקע על פני כל השטח, תוצת אף היא והתופת רק תתעצם ותגדל. בזמניו חלפו מחזות אימים שעלולים היו להתרחש במקום אם לא יעשה מעשה וישתלטו על המצב ומחר. ואז הבויק רעיון במוחי. הסוללה הייתה פרוסה, כזכור, בטבורו של מטע עצים. בשטח היו פזורים חלקי צינורות אלומיניום, אשר שימשו את בעלי המטע להשקות את חלקתם. התחלתי להתרועץ ולאסוף את הצינורות ולהכריס יחד, זכר לנקבה, עד שנוצר צינור ארוך ארוך דרכו יכלו מים לזרום ולהגיע עד למקום הדרוש. צידו האחד של הצינור חובר לשיכר מים מתאים שהיה במקום. את קצהו השני אחזתי בידי והתחלתי להתקרב בזהירות איטית לעבר מוקד התופת. למזלי הגדול⁶, בשטח היו, כזכור, עצי פרי הדר למחביר, שגזעם הרחב (???) יכלו לשמש אותי כמגן 'מוצק' מפני השתוללות הגהנום מסביב. כל אותה עת המשכתי לחול ולהתקרב באיטיות לעבר ה-מכמ"ת הממשיך כל הזמן להתפוצץ ורסיסים בגדלים שונים ומשונים מתעופפים ממנו לכל עבר. לאחר זמן, שנראה כנצח, הצלחתי, לבסוף, להתקרב עד לליבה של התופת. בידי צינור הפולט זרם אדיר של מים, ואני במרחק של 2,3 מטר מההיף הלוהט והמתפוצץ הזה. המים ממשיכים כל אותה עת לזרום בקצב וכמעט לא מורגשת כל השפעה על הנעשה. אט אט המים מתחילים לעשות את מלאכתם והלהבות מתחילות לדעוך. המתכות הלהוטות מתנגנות וההתפוצצויות הולכות ומתמעטות. כעבור זמן, שכעניי נראה ארוך ללא קץ, החלו להבות האש לדעוך, עד להיעלמותם לחלוטין. מסביב נותרו רק תמרות העשן ואותו הריח החרף, המוכר, שנותר לאחר שריפה גדולה.

התרוממתי והתקרבותי ל-מכמ"ת. הגוף להט ולא ניתן היה כלל להתקרב ולגעת בו. בתוך הכלי, היו שכובות שתי גוויות של חיילים שהיו בצוות ה-מכמ"ת. הם נפגעו, ככל הנראה, בפיצוץ הראשוני שארע במקום. שאר אנשי הצוות הצליחו לקפוץ לברוח בזמן ולא להיפגע כלל.

רגשותי באותם רגעים היו מהולים בהרבה מאד עצב על אלה שקיפחו את חייהם ובמעט מאד שמחה. עצב רב על אלה שלא עלה בידי להצילם, ומעט שמחה שפעולותי מנעו, ככל הנראה, את התפשטות האש והתלקחות נוספות שהיו מעמידים בסכנה את כל שאר האמצעים שהיו באיזור ולאפשרות לפגיעות נוספות בנפש

בני ענבל (בלה) — סגן
קס"מ הגדוד